

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छः-

२०२६ सालको ऐन नं. ११

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रदल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

राष्ट्रिय यातायात सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावनाः- सर्वसाधारण जनाताको सुविधा कायम राख्न देशको यातायात सेवाहरूको सञ्चालनलाई अझ बढी सुसंगठित तथा सुव्यवस्थित गर्नका साथै त्यस्तो सेवाको विकास कार्यलाई नियमितरूपले प्रोत्साहन दिन र सर्वसाधारण जनतालाई बढी से बढी यातायातको सुविधा उपलब्ध गराउन निमित्त भइरहेको प्रशासकीय तथा कानूनी व्यवस्थामा आवश्यकतानुसार संशोधन गरी पुनः व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम बिस्तार र प्रारम्भः- (१) यस ऐनको नाम "राष्ट्रिय यातायात व्यवस्था ऐन, २०२६" रहेको छ ।

(२) यो ऐन नेपाल अधिराज्यभर लागू हुनेछ ।

(३) यो ऐन श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकी दिएको क्षेत्रमा तोकी दिएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

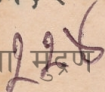
२. परिभाषा:- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा-

- (क) "यातायात सेवा" भन्नाले भाडा लिइ एक ठाउँबाट अर्को ठाउँसम्म मानिस जीवजन्तु वा मालसामान ओसार्ने रेल्वे, आकाश तारमार्ग, (रोप्पे) मोटर-कार, लरी ट्रक वा यान्त्रिक साधनद्वारा संचालित भूमि वा जलमा चल्ने अन्य कुनै सवारीको साधनलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ख) "सम्बन्धित विभाग" भन्नाले यस ऐन बमोजिमको काम गर्ने श्री ५ को सरकारको यातायात सम्बन्धी मन्त्रालय वा विभाग सम्झनु पर्छ ।

३. यातायात सेवालाई नियन्त्रण गर्ने विभागको अधिकार:- (१) यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही देशको आर्थिक तथा औद्योगिक विकासको लागि तथा सर्वसाधारणलाई यातायातको क्षेत्रमा बढी से बढी सुविधा प्राप्त गराउनको लागि नेपाल अधिराज्यको यातायात सम्बन्धी सेवालाई व्यवस्थित गर्नु सो काममा लागेकालाई प्रोत्साहन दिनु तथा त्यसमा हुन सक्ने दुरुव्यवहार एवं अधिकार तथा कर्तव्यको दुरुपयोग नहोस भन्ने हेतुले सो कामलाई नियन्त्रण गर्नु सम्बन्धित विभागलाई अधिकार हुनेछ ।

(२) उप-दफा (१) लाई प्रतिकूल प्रभाव नपार्ने गरी सो उप-दफा बमोजिमको अधिकारको अतिरिक्त देहायको काम गर्नु समेत सम्बन्धित विभागलाई अधिकार हुनेछ :-

- (क) यातायात सेवासंग सम्बन्धित व्यक्ति, कम्पनी, फर्म वा संस्थाहरूलाई आवश्यकतानुसार निर्देशन दिने ।
- (ख) आवश्यकतानुसार समय समयमा मालसामान ढुवानीको प्राथमिकता तोकी सो प्राथमिकता अनुसार मालसामान परिवहन गर्ने विभिन्न यातायात सेवासंग सम्बन्धित व्यक्ति, कम्पनी, फर्म वा संस्थाहरूलाई निर्देशन दिने ।
- (ग) यातायात सेवा संचालन गर्ने क्षेत्र तथा बाटोहरू तोक्ने र तत्सम्बन्धी शर्तहरू निर्धारित गर्ने ।
- (घ) कुनै किसिमको यातायात सेवा चलाउने उद्देश्यले बनेका कम्पनी, फर्म वा संस्थाहरूलाई त्यस्तो सेवा चलाउने शर्तहरू तोकी इजाजत दिने र सो सम्बन्धमा आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने ।
- (ङ) नेपाल अधिराज्य र नेपाल अधिराज्यका सिमानासंग जोडिएका अन्य देशका बिच एक देशको सवारी अर्को देशमा आवागमन गर्ने वा सार्वजनिक यातायात सेवाको रूपमा नियमित रूपले संचालन गर्ने आवश्यक देखिएमा तत्सम्बन्धी नीति तथा कार्यप्रणाली आदि निर्धारण गर्ने ।
- (च) नेपाल अधिराज्यमा यातायात सेवाको सुसंचालन, सुसंगठन तथा विकास गर्ने उद्देश्यले आर्थिक तथा प्राविधिक अध्ययन तथा अनुसंधान सम्बन्धित विभागले गर्ने वा गराउने, र

आधिकारिकता विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(छ) नेपाल अधिराज्य भित्र यातायातको साधनलाई राम्रो स्तरमा ल्याउन अन्य आवश्यकीय काम कारवाई गर्ने ।

४. दण्ड सजाय:- (१) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम अन्तर्गत सम्बन्धित विभागले दिएको आदेश वा निर्देशनको कसैले उल्लंघन गरेमा सो गर्नेलाई रु. १,०००।- एक हजारसम्म जरिवाना हुन सक्नेछ ।

(२) कसैले उप-दफा (१) मा लेखिए देखि बाहेक यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लंघन गरेमा रु. २०००।- दुई हजारसम्म जरिवाना वा १ एक वर्ष-सम्म कैद वा दुबै सजाय हुन सक्नेछ ।

५. अधिकार क्षेत्र:- (१) दफा ४ को उप-दफा (१) बमोजिम सजाय हुने कुरामा ठाडो बुझी कारवाई र किनारा गर्ने अधिकार सम्बन्धित विभागलाई हुनेछ र सम्बन्धित विभागले गरेको निर्णयमा चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले ३५ दिनभित्र प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम अञ्चल अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।

(२) दफा ४ को उप-दफा (२) बमोजिम सजाय हुने कुनै पनि मुद्दा मामिलाको कारवाही सम्बन्धित विभागले वादी भइ प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम चलाउने छ ।

६. नियम बनाउने अधिकार:- यो ऐनको उद्देश्य पूर्ति गर्न श्री ५ को सरकारले नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।

७. खारेजी:- राष्ट्रिय यातायात संगठन ऐन, २०२२ खारेज गरिएको छ ।

८. काम कारवाईको मान्यता:- दफा ७ मा जेसुकै लेखिएतापनि यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत राष्ट्रिय यातायात संगठन ऐन, २०२२ अन्तर्गतको संगठनले गरेको सबै काम कारवाई यसै ऐन बमोजिम भए सरह मानिनेछ र संगठनको सबै अधिकार तथा दायित्व यस ऐन बमोजिम सम्बन्धित विभागमा सरेको मानिनेछ ।

लालमोहर सदर मिति- २०२६।५।१६।५

आज्ञाले-

चूडामणिराज सिंह मल्ल

श्री ५ को सरकारको का. मु. सचिव ।

२२२
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।